

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 3To/154/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2116011283
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Janka Klčová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2020:2116011283.2

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Janky Klčovej a sudcov JUDr. Kataríny Stanislavskej a JUDr. Rastislava Kresla, v trestnej veci obžalovaného V. H., nar. XX.XX.XXXX, pre obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d), ods. 2 písm. a) Trestného zákona, o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Trnava zo dňa 05.03.2019, sp. zn. 24T/36/2016, na verejnom zasadnutí konanom dňa 23. júna 2020, takto

rozhodol:

Podľa § 319 Trestného poriadku sa odvolanie obžalovaného V. H., nar. XX.XX.XXXX, z a m i e t a .

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Trnava zo dňa 05.03.2019, sp. zn. 24T/36/2016 bol obžalovaný uznaný za vinného z obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d), ods. 2 písm. a) Trestného zákona na tom skutkovom základe,

že

si na presne nezistenom mieste v nezistenom čase a nezisteným spôsobom zadovážil 2 ks plastových injekčných striekačiek a 1 ks papierovej skladačky s obsahom metamfetamínu, ktoré prechovával až do 01.50 hod. dňa 21.04.2015, kedy bol v Trnave na ulici VI. Clementisa za objektom Bowling Galaxia, hliadkou OKP KR PZ vyzvaný na predloženie dokladu totožnosti, pričom sa dal na útek počas ktorého vyhodil 2 ks plastových injekčných striekačiek a pri potknutí a spadnutí na zem mu z kapsičky vypadla peňaženka, v ktorej sa nachádzala papierová skladačka, pričom

- plastová injekčná striekačka so zeleným piestom obsahovala 1170 mg metamfetamínu so stopami dimetylsulfónu a priemernou koncentráciou účinnej látky 65,9 % hmotnostného,
- plastová injekčná striekačka so zeleným piestom obsahovala 1340 mg metamfetamínu so stopami dimetylsulfónu a priemernou koncentráciou účinnej látky 64,7 % hmotnostného,
- papierová skladačka obsahovala 111 mg metamfetamínu so stopami dimetylsulfónu a priemernou koncentráciou účinnej látky 70,3 % hmotnostného,

s tým, že hodnota metamfetamínu o hmotnosti 2621 mg (2,621 g) na čiernom trhu v mieste a čase spáchania skutku predstavuje najmenej 91,73 Eur,

pričom v zmysle zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 139/1998 Z. z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov je metamfetamín zaradený do II. skupiny psychotropných látok,

a obžalovaný tak konal napriek tomu, že bol rozsudkom Okresného súdu Trnava zo dňa 13.02.2014, sp. zn. 3T 8/2014, právoplatným dňa 13.12.2014, odsúdený za dvojnásobný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa §

172 ods. 1 písm. c), písm. d) Tr. zák., za čo mu bol uložený úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 3 roky a 6 mesiacov, so zaradením na výkon trestu do ústavu s minimálnym stupňom stráženia.

Za tento trestný čin okresný súd uložil obžalovanému podľa § 172 ods. 2 Tr. zák., § 38 ods. 2 Tr. zák., trest odňatia slobody vo výmere 10 (desať) rokov.

Podľa § 48 ods. 3 písm. b) Tr. zák. súd obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu s maximálnym stupňom stráženia.

Podľa § 73 ods. 2 písm. d) Tr. zák. súd obžalovanému uložil ochranné protitoxikomanické liečenie ambulatnou formou.

Podľa § 76 ods. 1 Tr. zák. s poukazom na § 78 ods. 1 Tr. zák. súd obžalovanému uložil ochranný dohľad v trvaní 2 (dva) roky.

Okresný súd svoje rozhodnutie odôvodnil v rozsahu č.l. 261-265 spisu nasledovne.

„Na základe takto vykonaného dokazovania na hlavnom pojednávaní súd hodnotiac produkované dôkazy podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo, ako aj v ich súhrne a vzájomnej súvislosti v zmysle § 2 ods. 12 Tr. por. dospel bez akýchkoľvek rozumných pochybností k záveru, že skutok sa stal tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku, napĺňa všetky zákonné znaky obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d), ods. 2 písm. a) Tr. zák. a dopustil sa ho obžalovaný H., ako všeobecne trestne zodpovedný subjekt.

Proces dokazovania výsluchom vyššie uvedených svedkov, znaleckým posudkom a listinným dôkazom bez akýchkoľvek rozumných pochybností vylučuje iný záver ako ten, že obžalovaný si na presne nezistenom mieste v nezistenom čase a nezisteným spôsobom zadovážil 2 ks plastových injekčných striekačiek a 1 ks papierovej skladačky s obsahom metamfetamínu, ktoré prechovával až do 01.50 hod. dňa 21.04.2015, kedy bol v Trnave na ulici VI. Clementisa za objektom Bowling Galaxia, hliadkou OKP KR PZ vyzvaný na predloženie dokladu totožnosti, pričom sa dal na útek počas ktorého vyhodil 2 ks plastových injekčných striekačiek a pri potknutí a spadnutí na zem mu z kapsičky vypadla peňaženka, v ktorej sa nachádzala papierová skladačka. Výpovede všetkých vyššie menovaných svedkov sa v podstatných častiach zhodujú, pričom ich potvrdzuje zápisnica o obhliadke miesta činu. Vyvrátená bola teda obrana obžalovaného, ktorou sa snažil skutkový stav spochybníť tvrdením, že metamfetamín ma mieste zrejme vyhodili dvaja muži, ktorých predtým za účelom kúpy psychotropnej látky kontaktoval. Súd v rámci hodnotenia vyššie uvedených výpovedí svedkov jednotlivo a i v súhrne aj s inými dôkazmi nezistil žiadnu takú skutočnosť, ktorá by do ich vierohodnosti vnášala akékoľvek pochybnosti.

Ako dôvodné neobstoja námietky obhajoby, ktorými sa obhajca pokúšal spochybníť zákonnosť postupu príslušníkov PZ. Súd v plnej miere súhlasí s obhajcom, že v demokratickom právnom štáte je absolútne neprípustné, aby policajť vykonal voči osobe služobný zákrok len na základe toho, že daná osoba má kriminálny záznam z minulosti. Uvedené však nie je prípad prejednávanej veci. Oprávnenia policajta mimo rámec trestného stíhania upravuje zákon o Policajnom zbore č. 171/1993 Z.z. Predmetný zákon v ustanovení § 8 ods. 3 a § 9 ods. 3 rozoznáva dva rôzne pojmy - služobná činnosť a služobný zákrok. Služobným zákrokom sa rozumie zákonom ustanovená a v jeho medziach vykonávaná činnosť policajta, pri ktorej sa bezprostredne zasahuje do základných práv a slobôd osoby. Služobnou činnosťou sa rozumie činnosť policajta spojená s plnením úloh podľa zákona o Policajnom zbore alebo iných všeobecne záväzných právnych predpisov. Z dikcie ustanovenia § 9 ods. 1 Zákona o Policajnom zbore je zřejmé, že policajť je oprávnený na vykonanie služobného zákroku len v prípade, že je páchaný trestný čin alebo priestupok alebo je dôvodné podozrenie z ich páchania. Na vykonanie služobného zákroku teda v žiadnom prípade nestačí poznatok, že osoba voči ktorej má byť zákrok vykonaný, je osobou s kriminálnymi záznamami, keďže samotná trestná minulosť osoby sama o sebe síce môže vzbudzovať podozrenie, avšak v žiadnom prípade nie dôvodné podozrenie. Na druhú stranu policajť v zmysle § 2 ods. 1 písm. l) Zákona o Policajnom zbore plní úlohy, medzi ktoré patrí i vykonávanie pátrania po osobách a veciach. S poukazom na vyššie uvedený § 8 ods. 3 zákona ide o výkon služobnej činnosti policajta. Pri výkone služobnej činnosti sa nevyžaduje dôvodné podozrenie ako je tomu pri

vykonaní služobného zákroku. Oprávnenie policajta požadovať preukázanie totožnosti upravuje § 18 ods. 1 zákona o Policajnom zbore tak, že policajt je oprávnený vyzvať osobu, ak je to potrebné na plnenie úloh podľa zákona (napr. podľa § 2 ods. 1 písm. l) cit. zákona), aby preukázala svoju totožnosť dokladom totožnosti. Uvedená činnosť nie je v zmysle zákona o Policajnom zbore služobným zákrokom, ale služobnou činnosťou. Svedkovia N. a Y. obaja potvrdili, že obžalovaného opoznali zo služobnej činnosti a vzhľadom na jeho kriminálnu minulosť sa ho rozhodli skontrolovať za účelom zistenia, či menovaný nie je v pátraní. Na predmetom postupe príslušníkov PZ nevidí súd žiadne zákonné pochybenie, pretože v rámci plnenia úloh Policajného zboru boli oprávnení v rámci služobnej činnosti vyzvať obžalovaného na preukázanie totožnosti. Práve tým, že obžalovaný zareagoval útekom vzbudil dôvodné podozrenie, ako to má na mysli § 9 ods. 3 cit. zákona, ktoré príslušníkov PZ oprávňovalo k následnému vykonaniu služobného zákroku voči obžalovanému.

Neobstojí ani argument obhajcu, že príslušníci PZ si mohli skutočnosť, či menovaný nie je v pátraní overiť cez operačné stredisko, keďže obžalovaného poznali. Pre súd je ťažko predstaviteľné, že by si policajti cez operačné stredisko preverovali osobu bez toho, aby disponovali dokladom totožnosti a teda všetkými potrebnými údajmi k osobe.

Čo sa týka námietok obhajcu, že obžalovaný bol vyšetrovateľom vypočutý bez ustanoveného obhajcu, resp. v čase, keď mu obhajca ustanovený ani nebol napriek dôvodom povinnej obhajoby, s týmito sa súd stotožňuje. Predmetný výsluch bez polemiky predstavuje porušenie práva obžalovaného na obhajobu a z tohto dôvodu súd takúto výpoveď obžalovaného na hlavnom pojednávaní ani neprečítal.

Skutkovú vetu rozsudku súd oproti podanej obžalobe modifikoval vypustením výpočtu obvykle jednorazových dávok drogy, keďže tento právny pojem je zákonným znakom prečinu podľa § 171 Tr. zák. s poukazom na § 135 Tr. zák. a nie trestného činu podľa § 172 Tr. zák. Zároveň súd vymedzil rozsah činu s poukazom na dokazovanie vykonané hodnotou drogy, ktorú Národná protidrogová jednotka uvádza pre II. štvrtrok roku 2015 na čiernom trhu v Trnavskom kraji.

Pri úvahe o druhu a výmere trestu, pri rešpektovaní zásad ukladania trestov tak, ako to predpokladá ustanovenie § 34 Tr. zák., prihliadol súd na spôsob spáchania činu úmyselným konaním obžalovaného, jeho následok v podobe porušenia objektu chráneného Trestným zákonom, zavinenie vo forme priameho úmyslu, pohnútku, absenciu poľahčujúcich a priťažujúcich okolností, pričom prihliadol i na osobu obžalovaného, jeho pomery a možnosť jeho nápravy s tým, že v tomto smere majú nepochybný význam najmä údaje vyplývajúce z odpisu registra trestov obžalovaného ako i zo znaleckého posudku č. 2/2016. Obžalovaný bol doposiaľ 2-krát súdne trestaný pre drogovú trestnú činnosť. V prvom prípade bol odsúdený trestným rozkazom Okresného súdu Trnava zo dňa 15.05.2009, sp. zn. 3T/25/2009, právoplatným dňa 24.09.2009 pre prečin podľa § 171 ods. 1 Tr. zák. na podmienený trest odňatia slobody vo výmere 8 mesiacov so skúšobnou dobou 2 roky. Výkon nepodmienečného trestu mu bol následne nariadený dňa 28.09.2011. Zvyšok trestu mu bol odpustený amnestiou. V súčasnosti sa na obžalovaného v súvislosti s týmto odsúdením hľadí, ako keby odsúdený nebol. Druhýkrát bol obžalovaný odsúdený rozsudkom Okresného súdu Trnava zo dňa 13.02.2014 pre dvojnásobný zločin § 172 ods. 1 písm. c), písm. d) Tr. zák., za čo mu bol uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 3 roky a 6 mesiacov so zaradením na výkon trestu do ústavu s minimálnym stupňom stráženia. Trest menovaný vykonal dňa 11.04.2014.

Vychádzajúc teda z účelu trestu vyjadreného v § 34 ods. 1 Tr. zák., rešpektujúc požiadavku individuálnej a generálnej prevencie, ako aj zásad pre ukladanie trestu v zmysle § 34 ods. 4 Tr. zák., tiež požiadavky na spravodlivé potrestanie páchatel'a podľa § 1 Tr. por., dospel súd k záveru, že na dosiahnutie účelu trestu a to najmä na dosiahnutie nápravy obžalovaného, ktorý sa stíhaného skutku dopustil rok po tom, čo vykonal nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 42 mesiacov bol pre druhovo rovnaký zločin, je na neho potrebné pôsobiť trestnom odňatia slobody vo výmere 10 rokov. Takto uložený trest, i keď na samej spodnej hranici trestnej sadzby, považuje súd za dostatočný na dosiahnutie účelu trestu v prípade obžalovaného. Na výkon uloženého trestu súd obžalovaného ako páchatel'a obzvlášť závažného zločinu zaradil do ústavu s maximálnym stupňom stráženia v zmysle § 48 ods. 3 písm. b) Tr. zák. Vychádzajúc zo záverov znaleckého posudku č. 2/2016 a vzhľadom na skutočnosť, že obžalovaný spáchal trestný čin v súvislosti s užívaním návykovej látky, rozhodol súd aj o uložení ochranného liečenia protitoxikomanického ambulantnou formou, ako to odporučili znalci. Pretože obžalovaný spáchal obzvlášť závažný zločin, za ktorý mu súd ukladal nepodmienečný trest odňatia slobody, obligatórne

mu súd uložil aj ochranný dohľad a to na dobu 2 roky. Túto dobu v rámci nútenej postpenitenciárnej starostlivosti považuje súd za dostatočnú na dovŕšenie nápravy obžalovaného ako páchatela obzvlášť závažného zločinu.“

Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote (ihneď na hlavnom pojednávaní po vyhlásení rozsudku č.l. 259 spisu) zahlásil obhajca obžalovaného odvolanie.

Prokurátorka okresnej prokuratúry odvolanie nepodala.

Odvolanie obhajca obžalovaného písomne doplnil (č.l. 267-270 spisu).

V písomných dôvodoch odvolania obhajca napadnutému rozsudku vytýka, že výrok o vine bol založený na dôkazoch, ktoré boli získané nezákonným spôsobom konkrétne nezákonným postupom príslušníkov PZ pri získavaní dôkazov, a to od momentu vykonania služobného zákroku zo dňa 21.4.2015.

Súd sa v napadnutom rozsudku nevysporiadal správne s relevantnými okolnosťami ohľadne postupu polície pri vykonaní služobného zákroku zo dňa 21.4.2015. Podstatným tvrdením uvedeným v napadnutom rozsudku, ktoré považuje za nesprávne a ktoré viedlo v konečnom dôsledku k nesprávnemu výroku o vine, je tvrdenie, že zasahujúci policajti dňa 21.4.2015 nevykonali služobný zákrok, ale že išlo iba o výkon služobnej činnosti bez vykonania služobného zákroku. Napadnutý rozsudok vychádza z tvrdenia, že kontrola totožnosti osoby z dôvodu zistenia, či je osoba na pátraní nie je služobným zákrokom, ale výkonom služobnej činnosti. Uvedené tvrdenia nie sú správne.

Obhajca je toho názoru, že na rozhodnutie o vine je podstatné právne posúdenie konania príslušníkov polície zo dňa 21.4.2015 v otázke, či vykonali služobný zákrok, alebo išlo o výkon služobnej činnosti, pretože súd v napadnutom rozsudku prisvedčuje tvrdeniu obhajoby, že policajti nemali žiadny zákonný dôvod na vykonanie služobného zákroku proti obžalovanému. Otázkou podstatnou pre rozhodnutie vo veci samej (vo výroku o vine), je práve otázka, či konanie policajtov bol služobný zákrok, alebo nie. Pre zodpovedanie tejto otázky je potrebné vychádzať z legálnej definície „služobného zákroku“, pričom poukazuje na § 9 ods. 3 zákona o PZ.

Zásadným kritériom, ktoré jednoznačne definuje služobný zákrok (a vymedzuje ho zo všeobecného pojmu služobnej činnosti), je bezprostredný zásah do základných práv a slobôd osoby. Obhajoba na rozdiel od napadnutého rozsudku tvrdí, že výzva policajta na preukázanie totožnosti osoby, je služobným zákrokom, pretože sa jedná o bezprostredný kontakt medzi policajtom a vyzvanou osobou, pri ktorom policajt výzvou ukladá osobe povinnosť preukázať totožnosť a to aj s ďalšími možnými následkami v prípade nevyhovenia tejto výzve (pozn. napr. predvedenie za účelom zistenia totožnosti).

Výkonom oprávnenia policajta vyzvať osobu na preukázanie totožnosti sa zasahuje do jej základných práv a slobôd, teda sa jedná o služobný zákrok podľa ustanovenia § 9 ods. 3 zákona o PZ. Tak tomu bolo aj v prípade obžalovaného.

V zmysle Slovenskej právnej úpravy je oprávnenie policajta požadovať preukázanie totožnosti de lege lata považované za služobný zákrok, ktorý možno vykonať len v prípade, ak je to potrebné na plnenie úloh Policajného zboru. Týmto zákrokom sa zasahuje do základných práv a slobôd, prinajmenšom do práva na nedotknuteľnosť osoby a jej súkromia (čl. 16 ods. 1 Ústavy, tiež čl. 8 Európskeho dohovoru) a do práva na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života (čl. 19 ods. 2 Ústavy). Pod „neoprávneným zasahovaním“ treba rozumieť také zasahovanie, ktoré nemá základ v zákonnej úprave, nesleduje ustanovený cieľ, nedbá na podstatu a zmysel obmedzovaného základného práva a slobody alebo nie je nevyhnutným a primeraným opatrením na dosiahnutie ustanoveného cieľa. Výsledok posúdenia vzťahu primeranosti medzi namietaným zásahom a sledovanými legitímnymi cieľmi bude závisieť od zistenia, či zásah spočíval na relevantných a dostatočných dôvodoch. Ak potom preukázanie totožnosti dotknutej osoby nie je potrebné na plnenie tej ktorej úlohy, možno hovoriť o zasiahnutí do súkromného života, ktoré nemá základ v zákonnej úprave. K tomuto treba dodať, že aj sami svedkovia - policajti vo výpovediach hovoria o „zákroku“, nie o služobnej činnosti.

Súd v napadnutom rozsudku nesprávne vykladá ustanovenie § 18 ods. 1 zákona o PZ (pozn. oprávnenie policajta požadovať preukázanie totožnosti) v spojitosti s úlohou podľa zákona uvedenej v § 2 ods.

1 písm. l) zákona o PZ (pozn. pátranie po osobách a veciach). Obhajoba sa nestotožňuje s tvrdením uvedeným v napadnutom rozsudku, že výzva policajta na preukázanie totožnosti adresovaná konkrétnej osobe v zmysle § 18 ods. 1 zákona o PZ je použiteľná kedykoľvek pri plnení úloh (pozn. všeobecných) podľa zákona.

Tvrdenie policajtov, že jednou z ich úloh je pátranie po osobách a veciach, nie je dôvodom na vykonanie služobného zákroku proti komukoľvek. Ak je vyhlásené pátranie po osobách, jedná sa o konkrétne osoby, ak je vyhlásené pátranie po veciach, jedná sa o konkrétne veci. Z toho vyplýva, že v rámci úlohy „pátranie po osobách a veciach“ možno proti osobe vykonať služobný zákrok (a aj zisťovať jej totožnosť) iba z dôvodu konkrétneho a podloženého dôvodného podozrenia, že je po nej vyhlásené pátranie. Osoba proti ktorej sa policajt rozhodne použiť výzvu na preukázanie totožnosti musí vykazovať znaky konkrétnej osoby ktorá je v pátraní (pozn. musí sa na ňu podobať, zodpovedať popisu takejto osoby), iba vtedy by bola výzva na preukázanie totožnosti z dôvodu pátrania po osobách legitímna. Poukazuje na to, že policajti poznali totožnosť obžalovaného, nebol im neznámou osobou, preto už nie je možné ani len uvažovať o prípade uvedenom v predchádzajúcej vete. Nie je v súlade so zákonom zasahovať do základných práv a slobôd osoby len tak (pozn. „rozhodli sa zistiť totožnosť, či nie je na pátraní“) bezdôvodne. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že policajti poznali obžalovaného zo služobnej činnosti už pred zákrokom, teda vedeli kto je, teda museli alebo minimálne mohli vedieť o tom, že nie je na pátraní.

Nemali teda zákonný dôvod zisťovať totožnosť obžalovaného prostredníctvom výzvy v zmysle § 18 ods. 1 zákona o PZ. Ak napriek tomu chceli zisťovať, či nie je na pátraní, mohli to urobiť aj bez vykonania služobného zákroku, a to napríklad lustráciou cez operačné stredisko PZ. Ak by postupovali bez vykonania služobného zákroku a zvolili by lustráciu, dnes by nebol obžalovaný.

K tejto časti je treba dodať, že tvrdenie policajtov o „pátraní po osobách a veciach“ je len dodatočnou snahou uviesť postup polície do súladu so zákonom, pričom ide len o formálne a všeobecné odvolávanie sa na zákonné ustanovenia, bez zohľadnenia konkrétnych skutkových okolností.

Na základe vyššie uvedeného potom možno vyvodiť záver, že policajt je oprávnený vyzvať osobu na preukázanie totožnosti ak (i) plní úlohy Policajného zboru a zároveň (ii) preukázanie totožnosti konkrétnej osoby je potrebné na plnenie tejto konkrétnej úlohy. Je v rozpore so zákonom, ak policajt využíva toto oprávnenie preventívne, bez dôvodu, teda bez splnenia materiálnych predpokladov. Práve vzhľadom na skutočnosť, že služobným zákrokom sa zasahuje do dôležitej oblasti ústavou garantovaných práv a slobôd jednotlivca, nemôže policajt vykonať kedykoľvek služobný zákrok. Nie je ani ponechané na voľnej úvahe, či služobný zákrok môže, alebo nemusí vykonať. Preto policajt nemôže požadovať preukázanie totožnosti bez toho, aby boli naplnené všetky podmienky na výkon tohto oprávnenia, nie len formálne, ale i materiálne. Materiálny právny štát sa nezakladá na zdanlivom dodržiavaní práva či na formálnom rešpektovaní jeho obsahu spôsobom, ktorý predstiera súlad právne významných skutočností s právnym poriadkom. Podstata materiálneho právneho štátu spočíva v uvádzaní platného práva do súladu so základnými hodnotami demokraticky usporiadanej spoločnosti a následne v dôslednom uplatňovaní platného práva bez výnimiek založených na účelových dôvodoch. V zásade každý právny inštitút verejného práva (napr. oprávnenia policajta) aj súkromného práva sa musí interpretovať a aplikovať tak, aby výklad a uplatňovanie právneho inštitútu vychádzalo zo zásad materiálneho právneho štátu a aby tieto zásady bez zvyšku napĺňalo. Dokiaľ sa tak nedeje, dokiaľ sa právo neuplatňuje, alebo sa uplatňuje na základe formálnych znakov, štát, kde orgány verejnej moci takto interpretujú a aplikujú právne normy nemožno kvalifikovať ako materiálny právny štát.

Dôvodom na vykonanie služobného zákroku je v zmysle § 9 ods. 1 zákona o PZ páchanie priestupku alebo trestného činu, alebo dôvodné podozrenie z ich páchania. V tomto smere súd v podstate prisvedčil obhajobe, že nebol daný dôvod na vykonanie služobného zákroku. Aj z výpovede vypočutých policajtov vyplýva, že obžalovaný V. H. som sa nedopúšťal žiadneho protiprávneho konania a policajti nemali ani podozrenie z páchania trestného činu alebo priestupku.

Obhajoba od začiatku namietala nezákonnosť dokazovania, ktorá sa potvrdila nielen výsluchom obž. V. H., ale aj výsluchmi svedkov L. Z., N. V. a najmä výsluchmi svedkov policajtov B. N., W. N., W. Y. a B. Z..

Na základe vykonaného dokazovania, najmä na základe výsluchov svedkov policajtov bolo preukázané, že polícia nemala žiadny zákonný dôvod na vykonanie služobného zákroku, ktorý reálne vykonali svedkovia B. N. a W. Y., ako operatívni pracovníci KR PZ v Trnave. Obaja policajti zhodne uviedli, že v čase služobného zákroku nemali žiadne konkrétne dôvodné podozrenie z páchania trestnej činnosti proti mne. Zákon neumožňuje polícii obmedzovať osoby výlučne z dôvodu, že v minulosti boli vo výkone trestu odňatia slobody (pozn. tomuto názoru prisvedčil aj súd v napadnutom rozsudku).

V prípade, ak by policajti mali konkrétne podozrenie na páchanie trestnej činnosti, mali postupovať podľa Trestného poriadku, t.j. vopred začať trestné stíhanie a následne postupovať podľa príslušných ustanovení Trestného poriadku. Toto však nebol môj prípad.

Keďže polícia vykonala služobný zákrok v rozpore so zákonom o policajnom zbore (pozn. najmä v rozpore s § 2 ods. 1 písm. 1), § 8 ods. 1, § 9 ods. 1, § 18 ods. 1 zákona o PZ) a v rozpore s Trestným poriadkom, výsledky tohto služobného zákroku nemôžu byť použité ako zákonný dôkaz proti mojej osobe obžalovaného. To čo sa následne malo udiať, bolo následkom prvotnej nezákonnosti, preto sú všetky dôkazy získané proti mne získané nezákonne v rozpore s § 119 ods. 2 Trestného poriadku.

Namieta aj nesprávne zistenie skutkového stavu výlučne na základe výsluchov svedkov policajtov, teda práve tých osôb, ktoré vykonali nezákonne služobný zákrok.

Z prvotných výsluchov príslušníkov PZ vyplývalo, že na mieste sa okrem polície a obžalovaného nikto iný nenachádzal. Vytvorili tým fikciu, že neexistuje žiadny svedok a tiež fikciu o tom, že zaistené drogy nemohli patriť nikomu inému ako mne obžalovanému, pretože nikto iný sa na mieste nenachádzal. Až následne vyšlo najavo, že na mieste sa nachádzali aj svedkovia L. Z. a N. V.. Vo výpovediach sa uvádzajú aj iné nezistené osoby. Takéto počiatočné výpovede policajtov mali zrejme zabezpečiť nepreskúmateľnosť, resp. nevyvrátiteľnosť ich vlastných výpovedí z dôvodu fingovanej absencie svedkov.

Obhajca sa nestotožňuje s tvrdením uvedeným v napadnutom rozsudku, že výpovede svedkov L. Z. a N. V. sú bezvýznamné. Naopak, som toho názoru, že je potrebné hodnotiť výpovede všetkých svedkov, ktorí sa na mieste v čase skutku nachádzali a tieto nemožno bagatelizovať iba preto, že vyznievajú skôr v môj prospech a vyvracajú niektoré podstatné tvrdenia svedkov policajtov. Obaja svedkovia potvrdili, že zasahujúci policajti nepoužili žiadne výzvy v zmysle zákona a pred začatím služobného zákroku žiadnym spôsobom nepreukázali príslušnosť k policajnému zboru. Kričali len „I. stoj“, resp. „stoj lebo strelím“. Boli oblečení v civile a v týchto súvislostiach nebolo a ani nemuselo byť zrejmé, že sa má jednať o policajtov. Prirodzenou reakciou proti útočníkom bolo utekať pred nimi, rovnako ako ja sa zachoval aj obaja svedkovia. Obaja svedkovia potvrdzujú moju výpoveď v tom, že policajti nepreukázali svoju príslušnosť k policajnému zboru. S touto časťou vykonaného dokazovania sa súd vôbec žiadnym spôsobom nevypracoval.

Ďalšou nezrovnalosťou je skutočnosť, že vo výpovedi obžalovaného namieta manipuláciu so stopami v tom zmysle, že polícia našla drogy a preniesla ich k miestu, kde spadol. Takto boli stopy zadokumentované aj pri obhliadke miesta činu zo dňa 21.4.2015, podľa vyhotovenej fotografie boli prakticky takmer pri sebe. Ak podľa výpovede policajtov so stopami nikto nemanipuloval a neprenášal ich, potom je zároveň vylúčené tvrdenie policajtov o tom, že počas behu som „niečo zahadzoval“. Ak by som počas behu zahadzoval drogy, nemohli by byť nafotené v mieste kde som spadol všetky pri sebe bez toho, aby ich tam niekto preniesol. V tejto súvislosti namietam, že aj obhliadka miesta činu bola vykonaná nezákonne, pretože nepopisuje významné skutočnosti (pozn. miesto nájdenia drog) v súlade s realitou, ale popisuje stav umelo vytvorený.

V prípravnom konaní bolo viac krát manipulované aj s inými dôkazmi v neprospech obžalovaného a boli úmyselne vykonávané dôkazy v rozpore s právnymi predpismi tak, aby mi bola sťažaná obhajoba a aby bol skutkový stav upravený v môj neprospech. Napriek tomu, že súd tieto postupy a dôkazy nehodnotil, resp. nezaložil na nich výrok o vine, obhajoba považuje za potrebné uviesť príklady takejto manipulácie, pretože potvrdzujú ťažiskovú tému tohto odvolania - nezákonný postup polície pri získavaní dôkazov.

Obvinenie bolo obžalovanému vznesené uznesením zo dňa 26.8.2015 za obzvlášť závažný zločin s rovnakou právnou kvalifikáciou, ako je uvedené v obžalobe. V zmysle § 37 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, sa jednalo o prípad povinnej obhajoby. Napriek tomu mi však obhajca ustanovený nebol.

Obhajca bol ustanovený až opatrením zo dňa 21.9.2015, čo je mesačné omeškanie. Vyšetrovatelka vypočula obžalovaného prvý krát v procesnom postavení obvineného dňa 20.9.2015 bez obhajcu, porušila povinnosť ustanoviť obhajcu vopred a porušila tým právo na obhajobu.

Zo zápisnice o výsluchu obvineného zo dňa 9.11.2015 „sa stratila“ celá časť, v ktorej nasledovali otázky obhajcu týkajúce sa zásadných skutkových okolností a odpovede na tieto otázky. Zabudla sa však vymazať prvá otázka obhajcu, ktorá je v zápisnici zaznamenaná už bez mojej odpovede.

Vyššie uvedené postupy značne spochybňujú zistený skutkový stav tak, ako bol ustálený vo výroku napadnutého rozsudku, spochybňujú pravdivosť výpovedí svedkov - policajtov a zákonnosť celého trestného stíhania. Nejednalo sa o ojedinelé, ani o menej závažné porušenie právnych predpisov, ale o celý rad nezákonných postupov v prípravnom konaní.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti obhajca zastáva názor, že z dôvodu nezákonne vykonaného dokazovania od počiatku, a teda v celom rozsahu, nie je možné konštatovať a hodnotiť žiadny zákonne získaný dôkaz, ktorý by svedčil o tom, že obžalovaný spáchal skutok, ktorý mu je kladený za vinu v obžalobe a nie je možné dospieť ani k záveru o tom, že sa skutok stal.

Navrhuje, aby odvolací súd rozhodol o odvolaní tak, že podľa § 321 ods. 6 písm. a), písm. b) Trestného poriadku napadnutý rozsudok zruší v celom rozsahu vo výroku o vine a vo výroku o treste a rozhodne sám podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku tak, že podľa § 285 písm. a) Trestného poriadku obžalovaného oslobodí spod obžaloby, pretože nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaný stíhaný.

Krajský súd vo veci vykonal verejné zasadnutie za prítomnosti obhajcu obžalovaného a prokurátora krajskej prokuratúry. Verejné zasadnutie sa vykonalo v neprítomnosti obžalovaného.

Prokurátorka krajskej prokuratúry na verejnom zasadnutí navrhla zamietnuť odvolanie obžalovaného.

Obhajca obžalovaného žiada zrušiť napadnutý rozsudok a obžalovaného podľa § 285 písm. a) Trestného poriadku spod obžaloby oslobodiť, keď má za to, že polícia manipulovala s dôkazmi a že služobný zákrok polície nebol v súlade so zákonom.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací nezistil dôvody pre zamietnutie odvolania obžalovaného podľa § 316 Trestného poriadku ani dôvody pre zrušenie napadnutého rozsudku podľa § 316 odsek 3 Trestného poriadku. Postupom podľa § 317 odsek 1 Trestného poriadku preskúmal zákonnosť a dôvodnosť napadnutého rozsudku, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo. Uvedeným postupom zistil, že odvolanie obhajcu obžalovaného nie je dôvodné.

Z obsahu spisového materiálu odvolací súd zhodne ako súd I. stupňa zistil :

- prokurátorka okresnej prokuratúry podala dňa 14.07.2016 pod č. 2 Pv 302/15/2207-56 obžalobu na V. H. pre obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d), ods. 2 písm. a) Trestného zákona
- okresný súd vykonal dokazovanie výsluchom obžalovaného V. H., výsluchom svedkov L. Z., B. N., N. V., B. Z. a W. N. a postupom podľa § 263 ods. 3 písm. a) Tr. por. prečítal zápisnicu o výsluchu svedka W. Y., prečítal znalecký posudok KEÚ PPZ-KEU-BA-EXP-2015/7521 a znalecký posudok č. 2/2016 znalca z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychológia a psychiatria, oboznámil sa s relevantnými listinnými dôkazmi a to zápisnicou o zadržaní podozrivého na č.l. 8, zápisnicou o zadržaní obvineného na č.l. 14, opatrením o ustanovení obhajcu na č.l. 19, zápisnicou o obhliadke miesta činu na č.l. 97-104, zápisnicou o prehliadke tela na č.l. 105, listinami k osobe obžalovaného na č.l. 106-113, rozsudkom Okresného súdu Trnava sp. zn. 3T/8/2014, vyjadrením Národnej protidrogovej jednotky k hodnote drog a s odpisom registra trestov obžalovaného.

Ani odvolací súd nemá pochybnosti o tom, že obžalovaný spáchal skutok v rozsahu skutkových zistení napadnutého prvostupňového rozsudku. Z toho dôvodu si závery prvostupňového súdu v podstatnej časti osvojuje, a keďže sa s nimi stotožňuje, v podstatnom rozsahu na ne ako na správne odkazuje.

Odvolačiaci súd mal jednoznačne a nepochybné preukázať, že obžalovaný sa dopustil obzvlášť závažného zločinu nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d), ods. 2 písm. a) Trestného zákona tým, že obžalovaný si na presne nezistenom mieste v nezistenom čase a nezisteným spôsobom zadovážil 2 ks plastových injekčných striekačiek a 1 ks papierovej skladačky s obsahom metamfetamínu, ktoré prechovával až do 01.50 hod. dňa 21.04.2015, kedy bol v Trnave na ulici VI. Clementisa za objektom Bowling Galaxia, hliadkou OKP KR PZ vyzvaný na predloženie dokladu totožnosti, pričom sa dal na útek počas ktorého vyhodil 2 ks plastových injekčných striekačiek a pri potknutí a spadnutí na zem mu z kapsičky vypadla peňaženka, v ktorej sa nachádzala papierová skladačka.

Z trestnej činnosti uvedenej v obžalobe je obžalovaný usvedčovaný najmä výpoveďou svedka B. N. a W. Y., ktorú potvrdzujú aj svedkovia W. N. a B. Z..

K odvolacím námietkam obžalovaného:

K výroku o vine:

Čo sa týka námietky obhajcu obžalovaného, že overenie totožnosti osoby príslušníkmi PZ je služobný zákrok, ktorým sa bezprostredne zasahuje do základných práv a slobôd osoby, s týmto tvrdením sa odvolací súd plne stotožňuje, tak ako to uvádza obhajca v písomných dôvodoch odvolania. Zároveň však obhajoba uvádza, že služobný zákrok spočívajúci v overení totožnosti obžalovaného, či nie je v pátraní bol nezákonný, nakoľko policajti nemali konkrétne podozrenie na páchanie trestnej činnosti.

V tejto súvislosti odvolací súd zastáva názor, že príslušníci Policajného zboru v rámci plnenia svojich úloh v zmysle zákona (teda spolupôsobenie pri ochrane základných práv a slobôd, najmä pri ochrane života, zdravia, osobnej slobody a bezpečnosti osôb a pri ochrane majetku), sú oprávnení overiť totožnosť osoby. A to bez ohľadu na predchádzajúce zisťovanie a overovanie, či bol získaný bezprostredný poznatok o páchaní priestupku alebo trestného činu, bez overovania skutočností, či s osobou už prišli v minulosti do kontaktu alebo nie.

Ak teda vychádzame z obsahu výpovedí zasahujúcich policajtov, títo zhodne vypovedali o tom, že miesto, kde sa obžalovaný zdržiaval patrilo k lokalite zvýšeného výskytu trestnej činnosti, preto mu venovali zvýšenú pozornosť. Zároveň potvrdili, že obžalovaného z predošlej služobnej činnosti poznali a mali vedomosť, že sa dopúšťa drogovej trestnej činnosti. Aj napriek tomu, že neexistovalo konkrétne podozrenie zo spáchania trestného činu, resp. priestupku (§ 2 ods. 1 písmeno b/ zákona o Policajnom zbore), je možné akceptovať služobný zákrok policajtov vo forme oprávnenia požadovať preukázanie totožnosti podľa § 18 odsek 1 zákona o Policajnom zbore. Táto situácia totiž mohla vyvolať potrebu skontrolovať osamelú osobu pohybujúcu sa v neskorých nočných hodinách na mieste zvýšeného výskytu trestnej činnosti (§ 2 odsek 1 písmeno a/ zákona o Policajnom zbore), prípadne mohlo ísť o osobu, na ktorú je vyhlásené pátranie (§ 2 ods. 1 písmeno l) zákona o Policajnom zbore). Za tejto situácie odvolací súd nevidí dôvod, prečo by príslušníci PZ nemohli vykonať služobný zákrok voči obžalovanému za účelom zistenia, či sa nenachádza v pátraní.

V služobnom zákroku boli policajti oprávnení pokračovať len za existencie ďalších zákonných podmienok, t. j. dôvodnosti podozrenia z páchania trestnej, či priestupkovej činnosti. Tu nestačí všeobecné, nekonkrétne podozrenie, či prevenčný dôvod, naopak podozrenie musí mať kvalifikovaný rozmer vyplývajúci z objektívne preukázaných skutočností. Nakoľko sa obžalovaný dal na útek a na ďalšie výzvy nezareagoval, príslušníci PZ nadobudli dôvodné podozrenie z páchania trestnej činnosti a boli oprávnení v služobnom zákroku pokračovať.

V predmetnej trestnej veci teda nemožno na podklade zabezpečených dôkazov a po ich vyhodnotení vo vzájomnej súvislosti konštatovať, že by príslušníci polície len náhodne zastavili obžalovaného a začali vykonávať zásahy do ústavou garantovaných práv jednotlivca. Všetky vyššie skutočnosti odôvodňujú služobný zákrok policajtov v súlade so zákonom. V kritickom čase pri plnení úloh Policajného zboru mali zasahujúci policajti plné právo kontrolovať obžalovaného. Postup policajtov nebol neoprávnený. Policajti pri konkrétnom služobnom zákroku neporušili žiadne ľudské práva ani základné slobody obvineného.

Čo sa týka námietky obhajcu obžalovaného, že príslušníci PZ sa nepreukázali svoju príslušnosť k policajnému zboru, odvolací súd poukazuje na výpovede svedka N. a Y., ktorý zhodne vypovedali, že sa obžalovanému slovne ako aj preukazom identifikovali, na čo obžalovaný zareagoval útek. Vyjadrenia obžalovaného sa v tomto smere javia ako tendenčné, nakoľko sám obžalovaný opakovane vo svojich výpovediach uvádza, že „niečo po mne kričali“, pričom nevedel presne uviesť, čo predchádzalo pred výstrahou „stoj, lebo strelím“. Rovnako vypovedali aj svedkovia V. a Z., ktorý taktiež potvrdili, že pred výstrahou kričali príslušníci PZ aj niečo iné, čo zreteľne nepočuli.

K odvolacej námietke obžalovaného, že vyšetrovatelka obvineného vypočula v procesnom postavení obvineného dňa 20.09.2015 bez obhajcu, hoci bol daný dôvod povinnej obhajoby, odvolací súd poukazuje na odôvodnenie napadnutého rozsudku na str. 8, kde sa súd prvého stupňa s uvedenou námietkou obhajoby v dostatočnej miere a správne vysporiadal. Odvolací súd preto nepovažuje za potrebné sa s ňou opätovne zaoberať.

K odvolacej námietke obžalovaného ohľadom chýbajúcej strany zo zápisnice o výsluchu obvineného zo dňa 09.11.2015 je nutné uviesť, že uvedenú skutočnosť mal obžalovaný namietat ešte v rámci prípravného konania, nakoľko počas preštudovania spisového materiálu mal možnosť oboznámiť sa s kompletným spisovým materiálom. Odvolací súd zároveň poukazuje na to, že v rámci kontradiktórneho súdneho konania pred súdom prvého stupňa bol k veci obžalovaný opätovne vypočutý na hlavnom pojednávaní, kde mu bola poskytnutá možnosť opätovne sa vyjadriť k prejednávanej veci a dostatočne realizovať jeho práva, ktoré mu vyplývajú z ustanovení Trestného poriadku.

K výroku o treste:

Podľa § 34 ods. 1 Trestného zákona : Trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou.

Podľa § 34 ods. 4 Trestného zákona : Pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Trestný zákon vychádza z jednoty individuálnej a generálnej prevencie trestu, pričom obe tieto zložky sa navzájom dopĺňajú a podmieňujú. Individuálna prevencia spočíva vo vytvorení podmienok na výchovu odsúdeného k tomu, aby viedol riadny život. Generálna prevencia má zabezpečiť nielen odradenie ostatných potencionálnych páchatel'ov od spáchania trestných činov, ale má viesť i k utvrdeniu pocitu právnej istoty a spravodlivosti u ostatných členov spoločnosti. Disproporcia medzi jednotlivými druhmi prevencie v zásade vedie k nedostatočnému výchovnému pôsobeniu trestu tak na páchatel'a trestného činu, ako i na ostatných členov spoločnosti. Požiadavka primeranosti trestu a jeho individualizácia tak núti súd prihliadať na okolnosti konkrétneho prípadu, na jeho zvláštnosti, a teda bráni mechanickému postupu súdu pri rozhodovaní o treste (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 13. mája 2014, sp. zn. 4 To 7/2013).

Podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d) Trestného zákona, kto neoprávnene kúpi, predá, vymení, zadováži, alebo prechováva po akúkoľvek dobu, omamnú látku, psychotropnú látku, jed alebo prekurzor alebo kto takú činnosť sprostredkuje, potrestá sa odňatím slobody na tri roky až desať rokov.

Podľa § 172 ods.2 písm. a) Trestného zákona, odňatím slobody na desať rokov až pätnásť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 a už bol za taký čin odsúdený.

Odvolací súd ustálil, že okresný súd nepochybil ani postupom v konaní, ktorým dokazoval skutočnosti potrebné pre ukladanie sankcie v zmysle citovaného ustanovenia § 34 ods.1, ods. 4 Trestného zákona. V tomto smere vykonal na hlavnom pojednávaní dostatočné dokazovanie, správne vyhodnotil osobu obžalovaného, jeho povest' a ďalšie skutočnosti potrebné pre uloženie spravodlivého trestu.

Trestná sadzba vyplývajúca z ustanovenia § 172 ods. 2 Trestného zákona je 10 až 15 rokov. Okresný súd postupoval správne, keď nezistil žiadnu poľahčujúcu ani príťažujúcu okolnosť a obžalovanému uložil

trest odňatia slobody v trvaní 10 (desať) rokov. Nepochybil ani tým postupom, ktorým podľa § 48 ods. 3 písm. b) zaradil obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody do ústavu s maximálnym stupňom stráženia. Správny je aj výrok okresného súdu, ktorým podľa § 73 ods. 2 písm. d) Trestného zákona uložil obžalovanému ochranné protitoxikomanické liečenie ambulantnou formou a podľa § 76 ods. 1 Trestného zákona s poukazom na § 78 ods. 1 Trestného zákona ochranný dohľad v trvaní 2 (dva) roky.

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti krajský súd odvolanie obžalovaného podľa § 319 Trestného poriadku zamietol ako nedôvodné.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu riadny opravný prostriedok nie je prípustný.